

Foto's: Gemeente Apeldoorn

DE WELDADIGE EFFECTEN VAN TOPSPORTEVENEMENTEN

Het heeft **zin om** **ambitieuw** te zijn

Tekst: **Jeroen Kuypers**

Met de Fed Cup, het EK damesvolleybal, het WK beachvolleybal én de Giro d'Italia stelt Apeldoorn zich kandidaat voor het ene na het andere internationale topsportevenement. Dat zijn we gewend van de grootste steden van ons land, maar niet van een gemeente met de omvang van 'slechts' 150.000 inwoners en dus ook met een kleiner ambtelijk apparaat en minder financiële slagkracht. Hoe slaagt Apeldoorn erin keer op keer met succes zo'n evenement te organiseren en vooral: Waarom heeft de stad die ambities?

Nathan Stukker is de nog jonge CDA-wethouder die sport in zijn portefeuille heeft. Hij spreekt met bevoegenheid over het sportbeleid van zijn stad, maar is bepaald geen luchtfietser. Een van de drijfveren

**“Een topsport-
evenement is voor ons
een feest waar we de
hele samenleving bij
betrekken”**

voor zijn bestuurlijke daadkracht (en die van zijn ambtelijke team) is de wens abstracte beleidsvoornemens in concreet beleid om te zetten. “We hebben een Sportagenda opgesteld die iedereen laat zien wat wij de komende jaren als stad willen realiseren, waar we naartoe willen. Zo'n agenda is doelbewust meer dan een sportnota, want die komt gewoonlijk toch maar in de kast terecht.”

Nadrukkelijke verbinding

De topsportambities komen volgens Nathan Stukker niet uit de lucht vallen. “Je ziet ze al weerspiegeld in het ‘Door!’ bestuursakkoord dat deze coalitie aan het begin van haar ambtstermijn sloot, en we hebben

aan het begin van de eeuw met Omnisport al een topsportlocatie neergezet. Een topsportevenement is voor ons een feest waar we de hele samenleving bij betrekken, een moment waarop we Apeldoorn omtoveren in één sociale ontmoetingsplek. Toen de FED Cup hier gespeeld werd waren er bijvoorbeeld tegelijkertijd 150 kinderen aan het tennissen. Dat evenement is voor onze tennisverenigingen een aanleiding geweest jongeren massaal te laten kennismaken met hun sport en extra leden te trekken. Dat geldt voor elk evenement. Als we het EK Damesvolleybal naar de stad halen zullen onze beide volleybalverenigingen allerlei activiteiten organiseren rond die

wedstrijden. Als we erin slagen de Giro naar Apeldoorn te krijgen, betrekken we onze wielervereniging ‘De Adelaar’ daarbij. We leggen nadrukkelijk een directe verbinding tussen topsport en breedtesport. Daarom zullen we ook nooit een evenement naar Apeldoorn proberen te halen waarvoor we niet of onvoldoende weerspiegeling hebben in de samenleving. We gaan hier dus geen zwemkampioenschappen of voetbalwedstrijden organiseren.”

Harde euro's

Maar ook als die weerspiegeling er wel is, betekent dit nog niet automatisch groen licht voor het indienen van een kandidatuur.

Onthulling bord logo WK beachvolleybal

“We leggen nadrukkelijk een directe verbinding tussen topsport en breedtesport”

Er moet eerst aan een reeks voorwaarden worden voldaan, waarvan de belangrijkste toch wel is dat het topsportevenement economisch rendement oplevert. “Daarvoor kijken we samen met de ambtenaren die over citymarketing gaan naar de mogelijke opbrengsten”, zegt Stukker. “Het gaat ook bij ons wel degelijk om harde euro’s. De komst van duizenden toeristen die hier hun geld uitgeven is heel welkom voor de stad. We doen voor het concrete onderzoek steeds een beroep op de Saxion Hogescholen. Tot nog toe leverde elk evenement een positief resultaat op voor de lokale economie.”

Tot in de dorpen

In de bedragen op de begroting voor topsport en breedtesport wordt het grote verschil tussen Apeldoorn en steden als Utrecht, Amsterdam en Den Haag duidelijk. Ook al slaagt de stad er steeds in financieel garen te spinnen bij de evenementen, ze zal nooit in staat zijn een miljoenenbud-

Midwintermarathon Apeldoorn

get vrij te maken voor topsport. Waarom is er in de praktijk dan toch geen sterker kwantiteitsverschil tussen de Randstad en de hoofdstad van de Veluwe? Nathan Stukker meent dat zijn gemeente wat ze tekort komt aan geld compenseert in haar vermogen tot leren en samenwerken. “Wij nemen graag een voorbeeld aan de successen van anderen. Toen Den Haag het WK Hockey organiseerde zagen we hoe er buiten het Kyocera stadion enorme schermen werden geplaatst waarop de wedstrijden live te volgen waren. We zagen ook hoe de gemeente de breedtesport bij dit evenement betrok, bijvoorbeeld door de kunstgrasvelden na het toernooi aan de verenigingen te schenken. Dat inspireerde ons bij de organisatie van de FED Cup.” Maar leren kun je ook van wat anderen verkeerd doen, want de ambtenaren van Apeldoorn komen geregeld samen met hun collega’s uit de grotere steden om over topsport te vergaderen. Het viel hen bijvoorbeeld op welke enorme bedragen de grote steden uitgeven voor ‘side events’ in de slipstream van de topsportevenementen, en hoe die soms toch hun doel voorbij schieten. “Je kunt teveel willen regelen, tot in de details, terwijl die events veel gestroomlijnder verlopen als

je de organisatie ervan overlaat aan de samenleving zelf,” aldus Nathan Stukker. “Wij hebben niet meer dan twee ton voor dat onderdeel, maar door die samenleving volledig de ruimte te geven en het geld als hefboom te gebruiken slagen we er toch in het feest over de stadsgrenzen en tot in de aangrenzende dorpen te brengen.”

Af- en opschalen

Apeldoorn heeft evenmin de beschikking over een ambtelijk apparaat dat zo groot is als dat van Amsterdam of zelfs Eindhoven. De stad heeft bijvoorbeeld maar één fulltime sportambtenaar. Dat scheelt niet alleen stevig in capaciteit maar ook in gespecialiseerde kennis. Hoe lost de gemeente dat op? Toch niet door voor veel geld externe expertise in te huren? “Nee,” antwoordt de wethouder. “Wij hebben geleerd de teams die voor de organisatie van topsportevenementen nodig zijn naar behoefte af- en op te schalen. Het is verrassend hoeveel kennis en enthousiasme er in je eigen ambtenarenapparaat schuilt als je de moeite neemt er naar te zoeken. Wij vonden zo een man bij de afdeling die zich met het beoordelen van vergunningen bezighoudt maar in zijn vrije tijd volleyball speelt, en zelfs op een behoorlijk hoog niveau. Voor het WK Beachvolleybal hebben we hem voor twintig uur in de week vrijgemaakt, zodat hij zich een deel van zijn tijd met dit evenement kan bezighouden. Dat werkt heel goed, want ook voor deze ambtenaar maak je zijn werk bij de gemeente weer een stuk interessanter en bevredigender.”

“Tot nog toe leverde elk evenement een positief resultaat op voor de lokale economie”

Loting FED cup

Lerende organisatie

Het team groeit en krimpt als een ballon waarin geregeld lucht in wordt geblazen en weer uitgelaten. De ervaring die bij het ene evenement wordt opgedaan wordt weer meegenomen naar het volgende. Zo is dit team een schoolvoorbeeld van een lerende organisatie, “wat niet wegneemt dat enthousiasme voor de sport een wezenlijk onderdeel van het werk is,” stelt Nathan Stukker. “Bij iedereen. Zonder die liefde voor de sport zouden we als ambtelijk apparaat nooit tot zulke prestaties hebben kunnen komen. Je moet soms wat durven. Toen een vastgoedeigenaar naar me toekwam met het voorstel een van zijn leegstaande panden voor topsporters te bestemmen

WK baanwielrennen

“Wij nemen graag een voorbeeld aan de successen van anderen”

– boven wonen en studeren, beneden trainen – heb ik direct gezegd dat ik zou kijken wat de gemeente kon betekenen in het verwezenlijken van dat plan. Dan beginnen we

niet met ons te verschuilen achter procedures en andere belemmeringen, omdat ik weet dat zo'n topsportpand van grote betekenis zou kunnen zijn voor Apeldoorn.”

En ook de stad zelf groeit door al deze topsportevenementen. Want naast het rendement in harde euro's is er dat in een verhoogde sportdeelname, een betere gezondheid, een grotere sociale samenhang en een verhoogd welzijn. “Je ziet hoe de effecten van topsport doorsijpelen in

de lokale samenleving als je merkt hoeveel deelnemers de midwintermarathon trekt, hoe we erin slagen in het kader van de Davis cup niet minder dan vijftig scholen uit de omgeving te koppelen aan tennis. Die verbinding tussen topsport en breedtesport is er dus. Zolang die er is, zolang die sterker wordt, heeft het ook vanuit een maatschappelijk oogpunt zin om ambitieus te zijn, net zo ambitieus als de grootste steden van Nederland.”

Omnisport Apeldoorn

Verder lezen...

Op het Visie & Beleidsplein op www.sportengemeenten.nl kunt u de volgende documenten downloaden:

‘MINVWS (2013). Beleidskader sportevenementen’ bij Citymarketing

‘Mulier Instituut (2014). Sportimago's en gemeenten’ bij Citymarketing

‘HAN (2011). WK baanwielrennen 2011 Apeldoorn – economische impact, bezoekersprofiel en beleving’ bij Citymarketing